

Pracodawca a tarcza antykryzysowa

Przedstawili radca prawny Karol Sienkiewicz
oraz radca prawny Agata Kicińska

Toruń, 3 kwietnia 2020 r.

AGENDA

- ✓ Jakie rozwiązania przewiduje tarcza antykryzysowa dla pracodawców?
- ✓ Porozumienie o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia.
- ✓ Przystój ekonomiczny i obniżenie etatu.
- ✓ Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń.
- ✓ Zwolnienie ze składek ZUS.
- ✓ Świadczenie postojowe – samozatrudnieni i umowy cywilnoprawne.
- ✓ Zmiany w badaniach lekarskich pracownika.

Porozumienie o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia – art. 15 zf Specustawy

Porozumienie z art. 15 zf czyli pogorszenie sytuacji pracowników

Jakie pracodawca ma możliwości?

- ✓ Ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku **dobowego** do minimalnie 8 godzin (z kodeksowych 11 godzin) oraz **tygodniowego** do minimalnie 32 godzin (z kodeksowych 35 godzin). Uwaga: skrócony dobowy odpoczynek musi być zrównoważony w okresie nie dłuższym niż 8 tygodni.
- ✓ Zawarcie porozumienia o wprowadzeniu systemu **równowaznego** czasu pracy – do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym **12 miesięcy** (w miejsce kodeksowego 1 lub 3 miesięcy) – modyfikacja 135 par. 1 K.p.
- ✓ Zawarcie porozumienia o **stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę**, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu – **szerszy** zakres podmiotowy niż analogiczny art. 23^{1a} kp, (nadal obowiązuje art. 9¹ i 241²⁷ kp); np. likwidacja premii czy obniżka wynagrodzenia, ale nie mniej niż minimalne.
- ✓ Porozumienia działają automatycznie, bez potrzeby wypowiedzania umów i zawieszają stosowanie układów zbiorowych.

Porozumienie z art. 15 zf czyli pogorszenie sytuacji pracowników

Kiedy pracodawca może te rozwiązania wprowadzić?

Musi wystąpić **spadek obrotów gospodarczych** czyli spadek sprzedaży towarów lub usług w związku z COVID-19, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

- ✓ o 15% - łączne obroty z dwóch kolejnych miesięcy po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do tych samych miesięcy z 2019 r. (np. luty i marzec 2020 v. 2019) **lub**
- ✓ o 25% - obrót z jednego miesiąca po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do miesiąca poprzedniego (np. marzec 2020 do lutego 2020);
- ✓ można porównywać dowolne 30 dni, a nie tylko pełne miesiące;
- ✓ uwaga na błąd w ustawie – liczy się zapewne okres sprzed wdrożenia rozwiązań (a nie złożenia wniosku).
- ✓ **Warunek podstawowy – brak zaległości** z tytułu danin publiczoprawnych do końca III kwartału 2019 r. (chyba, że przedsiębiorca ma umowę lub decyzję o ratach lub odroczeniu, albo złożył plan spłaty – ale znowu błąd w ustawie, zapis niezrozumiały).

Porozumienie z art. 15 zf czyli pogorszenie sytuacji pracowników

Jak pracodawca może wprowadzić te rozwiązania?

- ✓ Decyzja jednostronna pracodawcy – skrócenie okresów dobowego i tygodniowego odpoczynku – informacja na piśmie dla pracowników.
- ✓ Porozumienie – równoważny czas pracy i ograniczenie warunków umów ze związami zawodowymi reprezentatywnymi, zakładowymi a w razie ich braku z przedstawicielami pracowników wyłonionymi w tym celu, a gdy to nie jest możliwe (np. z powodu pracy zdalnej) to z przedstawicielami wybranymi w przeszłości w jakimś innym celu (np. ustalenie ZFŚS).
- ✓ Kopia porozumienia przekazywana jest do PIP w terminie 5 dni od dnia zawarcia.

Przestój ekonomiczny i obniżenie etatu z dofinansowaniem z FGŚP – art. 15g i nast. specustawy

Prześtój ekonomiczny i obniżenie etatu

Warunek – spadek obrotów gospodarczych:

- ✓ o 15% - 2 kolejne miesiące kalendarzowe po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do tych samych miesięcy z 2019 r.;
- ✓ o 25% - 1 miesiąc po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do poprzedniego;
- ✓ aby skorzystać nie można zalegać w regulowaniu zobowiązań publicznych (na koniec III kwartału 2019 r.) + nie zachodzą przesłanki do upadłości.

Przesłanki:

- ✓ wszyscy przedsiębiorcy;
- ✓ dofinansowanie dotyczy umów o pracę, zleceń, świadczenia usług (o ile tytuł do ubezpieczenia społecznego) + składek na ubezpieczenie społeczne – na **3 miesiące** od daty złożenia wniosku;
- ✓ dwie opcje – prześtój ekonomiczny **albo** obniżenie etatu;
- ✓ wprowadzenie w drodze porozumienia – organizacje reprezentatywne, zakładowe lub przedstawiciele pracowników;
- ✓ porozumienie – grupy zawodowe, obniżony wymiar, okres obowiązywania.

Prześtój ekonomiczny i obniżenie etatu

Prześtój ekonomiczny:

- ✓ okres niewykonywania pracy przez pracownika;
- ✓ można obniżyć wynagrodzenie nie więcej niż o 50%, ale nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy;
- ✓ dofinansowanie z FGŚP – 50% minimalnego wynagrodzenia, ale nie dotyczy pracowników zarabiających powyżej 15.595,74 zł.

Obniżenie wymiaru czasu pracy:

- ✓ obniżenie o 20%, nie więcej niż do ½ etatu;
- ✓ wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne przy uwzględnieniu wymiaru etatu;
- ✓ dofinansowanie z FGŚP – do wysokości ½ wynagrodzenia, nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego (czyli maks 2.080 zł), ale nie dotyczy pracowników zarabiających powyżej 15.595,74 zł.

Prześtój ekonomiczny i obniżenie etatu

Postępowanie:

- ✓ wniosek realizują dyrektorzy WUP;
- ✓ po 7 dniach WUP występuje do dysponenta Funduszu o przyznanie świadczeń;
- ✓ w terminie 7 dni od przyznania limitu - zawarcie umowy o wypłatę świadczeń;
- ✓ przedsiębiorca składa harmonogram miesięcznych wypłat świadczeń – wypłata środków ma następować z uwzględnieniem tego harmonogramu;
- ✓ dopłata nie przysługuje z okres pobierana wynagrodzenia lub zasiłku chorobowego;
- ✓ **nie można wypowiedzieć umowy** o pracę, zlecenia, świadczenia usług w okresie pobierania świadczeń oraz po okresie pobierania świadczeń nie dłużej niż 3 miesiące;
- ✓ pomoc przysługuje, jeżeli przedsiębiorca nie uzyskał pomocy w odniesieniu do **tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłat** na rzecz ochrony miejsc pracy.

Dofinansowanie części kosztów wynagrodzenia PUP – art. 15zzb specustawy

Dofinansowanie wynagrodzeń

- ✓ Starosta „może“ przyznać przedsiębiorcy dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników i osób na umowach cywilnoprawnych oraz należych składek na ubezpieczenie społeczne (tak jak WUP).
- ✓ Dofinansowanie dla **mikro, małych i średnich** przedsiębiorców.

Warunek – spadek obrotów gospodarczych

- ✓ Zmniejszenie w 2 kolejnych miesiącach po 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do 2 kolejnych analogicznych miesięcy w 2019 r.

Wysokość dofinansowania w przypadku spadku obrotów:

- ✓ o co najmniej 30% = do 50% wynagrodzeń, ale maks. 50% minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki (od pracodawcy);
- ✓ co najmniej 50% = do 70% wynagrodzeń, ale maks. 70% minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki (od pracodawcy);
- ✓ co najmniej 80% = do 90% wynagrodzeń, ale maks. 90% minimalnego wynagrodzenia powiększonego o składki (od pracodawcy).

Dofinansowanie wynagrodzeń

- ✓ Dofinansowanie na maks. **3 miesiące** z możliwością przedłużenia;
- ✓ może być przyznane **od dnia złożenia wniosku**;
- ✓ wypłacane w okresach miesięcznych na podstawie oświadczenia o liczbie zatrudnionych i ich wynagrodzeniach wg. stanu na ostatni dzień miesiąca;
- ✓ konieczność **utrzymania zatrudnienia** przez okres dofinansowania oraz okres odpowiadający okresowi dofinansowania;
- ✓ nieutrzymanie stanowiska = zwrot bez odsetek, proporcjonalnie do okresu utrzymania w terminie 30 dni od dnia wezwania;
- ✓ wniosek od PUP (właściwy wg. siedziby lub miejsca pracy) w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru (trzeba sprawdzać stronę PUP);
- ✓ przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której **te same koszty zostały lub zostaną sfinansowane** ze środków publicznych;
- ✓ podobne rozwiązania – **samozatrudnieni**.

Zwolnienie ze składek ZUS – art. 31zo i nast. specustawy

Zwolnienie z ZUS

Podmioty uprawnione:

- ✓ płatnik składek zgłaszający na dzień 29 lutego 2020 r. nie więcej niż 10 osób;
- ✓ osoba prowadząca działalność gospodarczą, wspólnicy sp. osobowych, artyści, twórcy, wolne zawody (składki za siebie) – przychód za marzec mniejszy niż 300% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto – 15.681 zł, działalność przed 1 lutego 2020 r.

Dotyczy:

- ✓ wszystkich składek – społeczne, zdrowotne, FP, FGŚP, FEP; wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych (ZUS DRA) – małe+, duże, preferencyjne;
- ✓ za okres od 1 marca do 31 maja 2020 r.;
- ✓ samozatrudnieni i zlecenia od najniższej podstawy – wyrównanie.

Skutki:

- ✓ osoby prowadzące działalność, współpracujące, duchowni, zgłoszeni członkowie rodziny – ubezpieczenie społeczne traktuje się jak opłacone, jest ochrona chorobowa i zdrowotna;
- ✓ co z pracownikami i zleceniobiorcami? – dotacja z budżetu do FUS i NFZ.

Zwolnienie z ZUS

Tryb uzyskania:

- ✓ na wniosek – **ZUS RDZ** (1.04 – już 3.000 wniosków);
- ✓ forma papierowa lub elektroniczna (PUE ZUS – podpis np. ePUAP), przy e-wniosku trzeba dodać załącznik (informacje wymagane przez KE);
- ✓ **płatnik** w części drugiej tylko pole 1;
- ✓ **samozatrudniony** – tylko pole 2 + oświadczenie o przychodzie pod rygorem odpowiedzialności karnej (trzeba podać dokładną wysokość za marzec);
- ✓ wniosek najpóźniej do 30 czerwca 2020 r.;
- ✓ decyzja do 30 dni od dnia złożenia ZUS DRA za maj (czyli w połowie lipca) – pojawi się informacja na PUE ZUS;
- ✓ **konieczność składania deklaracji rozliczeniowych** i imiennych raportów miesięcznych za okres zwolnienia (chyba, że zwolniony);
- ✓ ZUS przeprowadza weryfikację przychodu z KAS;
- ✓ realizacja przez ZUS – tryb umorzenia składek (co z KUP?);
- ✓ zwolnienie nie stanowi przychodu dla zwolnionego w rozum. ust. o PIT.

Świadczenie postojowe – samozatrudnieni i umowy cywilnoprawne – art. 15zq specustawy

Świadczenie postojowe

Podmioty uprawnione:

- ✓ osoba prowadząca działalność gospodarczą,
- ✓ umowa agencyjna, zlecenia, o świadczenie usług, o dzieło
– nie podlegają ubezpieczeniom społ. z innego tytułu, doszło do przestoju.

Osoba prowadząca działalność:

- ✓ nie zawiesiła działalności, przychód (netto dla VAT-owców) w marcu niższy o 15% niż w lutym etc. i nie wyższy niż 15 595,74 zł;
- ✓ zawiesiła działalność i przychód w marcu nie wyższy niż 15 595,74 zł;
- ✓ warunki nie dotyczą osób rozliczających się w oparciu o kartę podatkową i zwolnionych z VAT (łącznie).

Umowa cywilnoprawna:

- ✓ zawarta przed 1 lutego 2020 r.;
- ✓ przychód w marcu nie wyższy niż 15 595,74 zł.

Świadczenie postojowe

Wysokość świadczenia postojowego:

- ✓ osoba prowadząca działalność gospodarczą – 80% minimalnego wynagrodzenia (2.080 zł);
- ✓ karta podatkowa + zwolniony z VAT – 50% minimalnego wynagrodzenia (1.300 zł);
- ✓ umowa cywilnoprawna, gdy wynagrodzenie z marca powyżej 1.300 zł – 80% minimalnego wynagrodzenia (2.080 zł);
- ✓ umowa cywilnoprawna, gdy wynagrodzenie z marca poniżej 1.300 zł – wynagrodzenie z marca, ale „suma przychodów z umów cywilnoprawnych”;
- ✓ ze świadczenia postojowego nie dokonuje się potrąceń ani egzekucji;
- ✓ nieoskładkowane i nieopodatkowane;
- ✓ w przypadku zbiegu świadczeń – przysługuje tylko jedno;
- ✓ finansowane z Funduszu Pracy.

Świadczenie postojowe

Tryb uzyskania:

- ✓ na wniosek – składa przedsiębiorca (**RSP-D**) lub zleceniodawca (**RSP-C**);
- ✓ forma papierowa lub elektroniczna (PUE ZUS) – możliwość podpisu ePUAP;
- ✓ trzeba wskazać dokładną wysokość przychodu (luty – marzec etc.);
- ✓ zleceniobiorca – data zawarcia i rodzaj umowy, na jaki okres, miesięczny przychód i przychód za marzec, oświadczenie od zleceniobiorcy – czy były inne umowy cywilnoprawne, inne tytułu ubezpieczenia;
- ✓ wskazany rachunek płatniczy musi być rachunkiem uprawnionego;
- ✓ najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym został zniesiony ogłoszony stan epidemii;
- ✓ wypłata – niezwłocznie po wyjaśnieniu ostatecznej okoliczności na rachunek bankowy (brak sztywnego terminu, J.E. – pod koniec kwietnia);
- ✓ jeżeli świadczenie zostanie uznane za nienależne – obowiązek zwrotu wraz z odsetkami za opóźnienie;
- ✓ nienależne – fałszywe oświadczenia dokumenty, wypłacone innej osobie.

Zmiany w badaniach lekarskich – art. 12a Tarczy oraz 31 m Specustawy

Badania lekarskie – nowy art. 12a specustawy

Badania okresowe w razie epidemii lub zagrożenia epidemicznego – nowe przepisy obowiązują ze skutkiem od 8 marca 2020 r.:

- ✓ wszystkie obowiązki w tym zakresie zawieszono od ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego (czyli od 13 marca), dotyczy także kierowców i maszynistów;
- ✓ nie wydaje się skierowań na te badania;
- ✓ trzeba będzie uzupełnić badania nie później niż do 60 dni od dnia odwołania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego.

Badania wstępne lub kontrolne:

- ✓ te obowiązki **nie są zawieszono**;
- ✓ W przypadku braku dostępu do lekarza medycyny pracy orzeczenie może wydać każdy inny lekarz (**także zdalnie**) – traci moc po upływie 30 dni od odwołania stanu epidemii lub stanu epidemicznego.

Badania lekarskie – nowy art. 31 m specustawy

Przedłużenie ważności orzeczeń lekarskich:

- ✓ orzeczenia lekarskie wydane w ramach **wstępnych, okresowych i kontrolnych** badań lekarskich, których ważność upłynęła po dniu 7 marca 2020 r. (a więc po wejściu w życie art. 12a), **zachowują ważność**;
- ✓ będą ważne nie dłużej jednak niż do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego;
- ✓ dotyczy to też innych badań lekarskich i psychologicznych.

Pracownicze Plany Kapitałowe

– nowy art. 134 ust. 2 ustawy o PPK

- ✓ Przesunięcie terminu na zawarcie umowy o prowadzenie PPK.
- ✓ Pracownicy zatrudniający co najmniej 50 pracowników na dzień 30 czerwca 2019 r. – przesunięcie do 10 października 2020 r. czyli o 3 miesiące.
- ✓ Pozostali (mniejsi pracodawcy) na razie bez zmian.

Dziękujemy za uwagę!

radca prawny Karol Sienkiewicz
karol.sienkiewicz@radcowie.biz
tel. 609-607-741

radca prawny Agata Kicińska
agata.kicinska@radcowie.biz
tel. 664-377-145

www.prawodlapracodawcy.pl

www.radcowie.biz